

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 44. ANUL XVII.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la espeditura foiei pe afară la c. r. poste, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către espeditura. Prețului prenumeratiunei pentru Săbiu este pe an 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. era pe o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru princ. și țări străine pe un an 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întreaga oră cu 7. cr. sirulu, pentru a două oră cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, în 5/17 Iunie 1869.

Diet'a Ungariei.

În ședința de la 8 Iunie se mai cetesece odată adresa la cuventulu de tron, se subscrie de presedinte și unu notariu și se preda ministrului presedinte spre a o amana Maj. Sele. Se verifica după această mai mulți deputati între cari și Lazaru Gruescu și Sig. Poppu. Hodosi vorbește în contră verificării acestui din urmă, dar i se detrage cuventulu de nu pôte finî cuventarea sea. — Lad. Gond a asterne unu proiectu de concludu pentru emiterea unei comisiuni speciale, carea sa lucre în contielegere cu ministeriulu proiectele de lege privitorie la reforme și se determine și sirulu în cari sa vina proiectele la desbatere în casa deputatorilor. Proiectulu de concludu se da la tipariu și la tempulu seu se va pune la ordinea dilei. Col. Tisza intrăba pre min. presedinte despre parerile lui asupr'a interpretatiunei legilor. Min. pres. promite a răspunde la interpelatiunea ce i se faci în un'a din ședințele cele mai de apröpe. — Comisiunea centrale raportăza asupr'a unor proiecte de lege cu privintia la baterea monetei și la recrutare. — Ministrulu de justitia asterne unu proiectu de lege despre transpunerea și pensiunarea judecătorilor și cere, că acest'a sa se desbata cu proiectele asternute mai înainte și cari tratăza despre regularea justitiei. Ghyczy face propunerea, că organizatiunea judecătorilor de instantia prima sa se desbata în legatura cu organizarea municipeloru. Pre lângă provocare la regulamentul casei, se resping pâna după desbaterea proiectelor asternute de ministri în sectiuni. Asupr'a desbaterei proiectelor se incinge disputa, la carea iau parte mai mulți deputati. Majoritatea decide ca proiectulu sa se tramita numai decâtu la sectiuni. De astadata votara deputatii sasi cu opusetiunea. — După aceste răspunde min. Mikola o interpelatiune în privintia drumului de feru fiumanu.

Ședința din 11 Iunie e o compusetiune de interpelatiuni și răspunsuri la interpelatiuni. Al. Almas și interpelăza pre ministrulu de justitia, ca s'au facutu dispusetiuni ca și în comitatulu Heves, a cărui congregatiune e suspensa, sa se pöta alege organele ajutătorie, ce suntu de lipsa la punerea în lucrare a procedurii celei noue! Pre min. de interne lu interpelăza, deca are de cugetu a mai sustiené starea exceptiunale în numitul comitatu? Min. de justitia îndrepta pre interpelante la ministri de interne și de finantie cu interpelatiunea, căci afacerile interpelate se tienu de densii. — Alta interpelatiune mai însemnata e a dep. G. Kap. Acest'a întreba pre min. de interne: 1) pentru ce nu s'a întaritu statutulu elaboratu de universitate nationale sasésca; 2) ce a îndoplecatu pre ministru sa emita unu regulativu provisoriu, carele prin candidatiunea regimului tiermuresce dreptulu de alegere; 3) are ministrulu de cugetu de a sustiené statutulu provisoriu și alu pune în lucrare în tôte părțile lui?

La interpelatiunea ce s'a fostu facutu min. presedinte în privintia interpretării legilor răspunde, ca această e de a se întielege numai fatia cu organele subordonate ministeriului. Tisza a cere sa se puna pre alta ședinția la ordinea dilei responsulu la interpelatiune; Buday cere trecerea la ordinea dilei, ceea ce după multe desbateri se primesece cu 212 contra 124 voturi.

Dăm acum locu la unele cuventări din ședința de la 4 Iunie:

Cuventarea deputatului Dr. Iosifu Hodosiu tienu în ședința din 4 Iunie.

Onorabila camera! Înainte de a vorbi la meritulu cestiunii de sub discussiune, vröu sa tragu

atentiunea dlui presedinte la această. Amendamentul care s'a pus pre mäsă și care e subscriu și de mine nu vrea modificarea alineatulu 4 din adresa, ci acel'a e o alinea de sine statatöria; asiä dar' dlui Ferdinandu Zichy, care vorbi înainte mea, n'avea se dica, ca partinesce alineatulu 4. din adresa, pentru ca această nu l'a atacatu. Iära ce se tiene de aceia asertiune a dlui Deák ca, fiacare deputatu are dreptulu de a face și a propune camerei proiecte de legi: această n'avea la ce ni-o spune, pentru ca o scieamu cu totii; dar' domnialui mai dice, ca n'aru fi trebuitu sa se faca amendamentul aci, nu ne spune inse motivele, ca pentru ce n'a trebuitu sa se faca chiaru aci: asiä m'a dispensatu și pre mine de a spune argumentele, ca pentru ce e chiaru aci locul amendamentulu, observu numai ca noi chiaru în adresa, cu care vorbim cãtra monarculu, trebuie se spunem care legi le aflämu defectuöse, și ca ne simtimu aplecati a le îndrepta. Dloru, eu la amendamentulu care s'a pus în caus'a nationale nu vorbescu din spiritulu de nationalismu, eu vorbescu din acea convictiune, ca întrebarea nationale inca nu e definitiv deslegata.

Insa-si legea asiä numita despre egalitatea nationale, art. 44 dela a. 1868 adusu în diet'a trecuta, nu tractăza despre egalitatea nationale, ci ea regulăza numai usulu diferiteloru limbe în viët'a publica. Si cum lu regulăza? Asiä cã limb'a nationale magiare domnesce pretotindene, iära limb'a celorlalte natiuni din tiära mai — séu chiaru nicairi, nici macaru acolo unde aceste suntu pure și compacte séu celu putienu în majoritate precumpentöria.

Apoi singuru acea dispusetiune a legii pentru nationalitate, unde se dice ca toti locuitorii séu tôte natiunile locuitorie în tiära constituescu natiunea magiara un'a și nedespärtita — singuru această dispusetiune dicitu, atätu este de revoltante și nedrepta, încätu ori ce omu rationabilu și de bunu simtiu numai cu inima intristata și cu minte durerosã trebuie sa se întörca de cãtra acea lege. Asiä e domniloru, această lege este acelu focu și acelu feru, despre care a disu marele domniei vöstre Séchenyi, ca siliti pre celelalte natiuni a se magiarisã, a se desnacionalisã. Si chiaru pentru aceea dloru, bine va fi a stinge acestu focu și a rumpe acestu feru (impresiune). Si legislatiunea o pöte face această.

Dloru, ce a-ti dice d-vöstra, ce aru dice Europ'a și tóta lumea civilisata, dacă parlamentulu francesu într'o buna deminëtia i-aru veni voia a face o lege prin care se dica: după ce în Eorop'a tóta, în tóta lumea civilisata se vorbesce limb'a francesã, asiä tôte natiunile Europei, tôte natiunile lumii civilisate constituescu natiunea francesã un'a și nedespärtita? Asiä daru ca a-ti ride, ca tóta lumea aru ride. Dar' nu domniloru, tóta Europ'a, tóta lumea s'aru revoltã în contr'a Francesiloru.

Noi inse, celelalte natiuni din această tiära, noi cari nu ne tienu de natiunea magiara, nu ne revoltämu în contr'a magiariloru cari au adusu acea lege în favörea lor și în detrimentulu nostru; noi vomu suferi, pentru ca scimu inca a suferi; această purtare a nöstra, vedeti, este multiamitöria; inse și dlui baronu Eötvös, ministrulu de culte și instructiune publica afla multiamire în purtarea de pâna acum a nationalitatiloru; dar' pentru aceea dloru, noi nu vomu încetã nici-odata de a ne pretinde drepturile nöstre, acele drepturi cari ne ascurăza esistentia nöstra nationale. Si cumca aceste drepturi nu ne suntu recunoscute și nu ne suntu ascurate se vede și din cuvintele dlui baronu Eötvös, care în cuventarea sea dela 26 Maiu a. c. a disu: „simtiescu în mine și suntu convinsu despre ori care deputatu din această camera, ca este determi-

natu a da (va se dica inca nu e data) fia-cãrui cetatianu locuitoriu în această patria tôte acele libertäti, cari suntu de lipsa, pentru ca sa se simtia tare legatu de patria."

Si cari suntu, séu care este această libertate? Cu buna séma nu aceea care o da legea pentru nationalitätii votata în sesiunea trecuta: cu buna séma nu aceea, ca în patria numai o natiune sa aiba tôte drepturile, iära celelalte se nu posiedã alt'a decâtu aceea ce le da acea natiune din gratia. Libertatea domniloru, numai acolo cunöscë margini, unde unu individu séu o natiune taia în drepturile celui-a-laltu individu séu celei-lalte natiuni. Libertatea dara, carea léga tare pre o natiune de patria sea, este libertatea nationale, și această pentru noi inca nu e recunoscuta cu atätu mai pucinu ascurata. Eu nu întielegu aci dloru, acea libertate internationale care este séu trebuie sa fia între unu statu și altu statu; eu întielegu acea libertate nationale care, între marginile integritätii teritoriale și unitätii politice a tieriei, compete fia-cãrei natiuni deopotriva.

Dloru, insu-si dlui deputatu Irányi, în mai mulți articli diurnalistici a sei, a recunoscutu, ca nu e periclitata și nu suferë unitatea tieriei nimic'a prin acea, dacă în parlamentu s'aru vorbi în mai multe limbe, și ne-a avisatu la fericit'a Elvetia; ba n'aru suferi nici atunci, deca la guvernulu tieriei s'aru scrie în mai multe limbe. — Si eu asiä dicitu. Si natiunile tieriei chiaru și în această aru aflã o garantia a esistentiei loru nationali; asemene, dacă la unirea în oficiile publice s'aru luã în considerare tôte natiunile locuitorie în tiära — daru nu asiä precum s'a facutu această cu numirile mai decurandu la curtea suprema și de casatiune, la tabl'a regésea și la alte tribunale.

De altmintrea, și această o dicitu numai cá întro parentese, guvernulu asiä se vede, ca la numiri în oficiile publice nu cautã multumirea diferiteloru natiuni, ci, permiteti-mi se v'o spunu, urméza politic'a isbãndei...

Dloru, nu voiescu a ve demonstrã, ca în această patria suntu și de jure și în fapta mai multe natiuni, numai atät'a vröu sa ve dicitu ca diet'a din 1848 în di face mai pucinu pentru ascurarea esistentiei și drepturilor acestor'a; încependu dela 1848, 1861, și pâna în diu'a de astadi diet'a în această cestiunea merge totu inderetru și nici decum înainte, eu a-siu dorü, ca pentru pacea între noi și pentru conservarea patriei chiaru, diet'a în cestiunea nationale se nu mérga mai multu inderetru, ci înainte — și totu înainte.

O observare dlui deputatu Smeskal și incheiu. Domnialui a disu, ca nu pöte partini amendamentul pentru ca nu pöte voi ce periclităza integritatea tieriei. — Dara cine o voiesce această? domnialui deca ascultã cu atentiune cetirea amendamentulu, potea vedé ca chiaru în acelu amendamentu se accentuăza cu deosebire integritatea și unitatea politica a tieriei.

Recomendu primirea amendamentulu.

Lazaru Ionescu. Onorab. Camera! În urmarea detörinției mele cá deputatu, luându-mi libertatea de a cere pre scurtu tempu atentiunea onor. camere, spre a poté inslrã motivele mele pentru spriginirea amendamentulu, la adresa, facutu de condeputatulu meu și amicu de principie Vasiliu Buteanu, mai înainte de tôte nu potu trece cu vederea a dechiarã, ca prin modest'a mea cuventare ce o facu din datorintia nici decâtu n'amu de cugetu a me apucã de analizã séu desbaterea teoretica a cestiunii de nationalitate atinsa în amendamentul propusu, cã-ci, — lasându de o parte, cumca cu ocasiunea desbaterilor speciale asupr'a adresei, un'a asemenea discussiune și desvoltare a

cestinii, după a mea părere, nu aru fi cu cale, și trecându cu vederea ca de și suntu voluminoase operele și disertațiunile teoretice asupra acestei cestiuni, după părerea mea de mare însemnatate, totuși atunci, cându această cestiune se ivesce înaintea corpului legiutoriu, are să fie deslegată, ca toate alte cestiuni prin acurată aplecare la viața practică, din alte relațiuni nenumerate și anume din strînsa combinare a tuturor instituțiilor lor statului, — lasându de o parte și după, cōvingerea politică, numai acea deslegare a cestiunii de naționalitate, o potu consideră de salutare și multiamitoria, carea nu este urmarea și rezultatul numai a vre unei idei purcese din o teoria abstractă, ci a libertății civile, carea este condițiunea principală și temelul fie cărui statu constituțional bine organizat, pentru ca după opiniunea mea, numai legile și instituțiile basate pe adevărată libertate civilă potu fi durabile și prin urmare secure, ori ce alta dispozițiune pōte fi mediulocu pentru cutare scopu secundario, înse prin aceea adevăratul scopu nu se va ajunge nici odată.

Petrunsu și condusu de această convicțiune, e lucru firescu, ca observările și declarațiunile directe și indirecte a mai multor oratori din drept'a camerei, că totu atât aluși relative la națiunile nemagiare pronunțate cu ocaziunea desbaterilor generale asupra a adresei, au trebuit se descepe în mîna părții a demn'ă ingrijire, căci precându un'a parte a celor oratori au crediutu, ca cestiunea naționalităților acum și recunoscute prin lege o pōte întrebuiți de argumentu ponderos în contr'a opusetiunii afirmându, ca pactulu de statu cuprinsu în art. de lege XII. din an. 1867 este salutaru pentru interesele specifice maghiare totu atunci cea laltă parte credē ca prin legea creată în diet'a trecută cestiunea de naționalitate aru fi pre deplinu și definitivu deslegată — ma d. dep. Bel'a Perczel mai adause, ca decum'va diet'a aru merge în asta privința și mai departe aru însemnă abdicatiune din partea națiunii magiare.

Se pōte, onorab. camera, ca eu, în urmarea acelei predilecțiuni firești purcese din fragilitatea omenesca, carea o nutrescu pentru națiunea mea, me aflu dōra în rătăcire în ceea ce privește modalitatea de a se deslegă, după mine, cestiunea de naționalitate, dar potu afirmă cu securitate ca într'unu punctu nu ratecescu, și acēst'a e, ca națiunea romāna, ca atare nici odată nu pōte impede-că eluptarea autonomiei și independenței statului ungurescu, pentru ca acēst'a nu o pretindu nici chiaru interesele seie întieles; — mai departe amu firm'a convicțiune, ca onorabili oratori din drept'a, cari credu ca națiunea magiara prin pactulu din 1867 aru fi desdaunată de toate pagubele și scaderile cari le-au suferitu întru ascurarea puterii seie esterne și de statu numai pentru paratulu lustru, din lăintru, acei'a forte se insie în calcululu lor, — căci un'a națiune, — numesca-se aceea de un'a mîie de ori „națiune politică“ — carea nu se pōte radiemă cu toată securitatea pre propri'a seie putere și carea libertatea seie de acțiune au legat'o de anumite condițiuni, aceea se pōte bucură de supremația, ce i-au daruitu pactulu seie sōrtea, înse numai pāna atunci, pāna cāndu va implini acele condițiuni, seie de potu să se exprimu și astfelu, pāna cāndu puterea, care i-au pusu condițiunile nu va dispune altmintrelea.

În numerulu acestor calculatori însiru și pre d. dep. Eduardu Zsedényi (Pfannschmidt) pre carele de altmintrele au multu lu stimezu pentru adānc'a seie sciintia și cultura, — de cum'va d-sea prin alușiunea, după mine imperlamentare, relativa la agregatiunea (immultrea chimică a opusetiunii,) aru fi întielesu pre deputatii naționali nemagiar, cari se tienu de opusetiune. Acēst'a alușiunea dlui Zsedényi, după ce consciința de patriot și demnitatea de deputatu nu me ierta a presupune, ca aceea aru gasi resonetiu în camera, și după ce la aceea respunse la loculu seie d. dep. Emericu Ivancs'a, nu o tienu demn'a de respingere, ci onorab. d. deputatu mi-va permite, că spre orientare pentru viitoriu se-mi ieu libertatea a spune, ca eu însu-mi înca me tienu de opusetiune, daru nu cu întielesu de demnitate a opusetiune, daru cu seie d-sea, seie dōra ca prin caderea națiunii magiare se ajute la redicarea națiunii mele, ci ca pre cale constituționale și cu arme legale se luptu că unu ostasiu gregariu pentru întemeierea unui organismu de statu mai bunu, mai securu și purcesu din legile fundamentale ale patriei, și ca totodata cătu pentru re-

formele interne se dau votulu meu pentru toate acele legi liberale, cari după convicțiunea mea voru fi în totu casulu operate de acēst'a (opusetiune) și prin cari voiu pōtē ajutā că și națiunea mea se ajunga odată la limanulu unui viitoriu mai bunu.

Amu crediutu, onorab. Camera, a fi necesaria amintirea în generalitate a acestor pōte și acum permiteti-mi dloru, ca se propun pre scurtu motivarea mai strînsa a amendamentulu.

Amendamentulu propus pōrce de din punctulu de manecare, ca de ore ce art. de lege creatu în sesiunea trecută pentru deslegare cestiunii de naționalitate, nu după basea cătu și după direcțiunea lui, atāt dimesce naționalitățile nemagiare din această patriă; căci nu resfira ingrijirile lor. Deci articulu cestiunatu nu se schimbe pre noua basea aretata în amendamentu și că atare în adres'a camerei să se numere între cestiunile principale și momentose a se sesiunii presinte.

Eu nu numai ca primescu acestu punctu de manecare, ci totodata adaugu din parte-mi ca naționalitățile de aru staru ori și cum a desvoltā mai de parte această lege întru interesulu lor, ba, mai putienu dīcu, a o aplecā în viața practică, nu o potu face cu folos și rezultatu bunu din cauza ca legea amintita este defectuosa, și ce după părerea și modestele mele concepțe juridice legea carea imparte drepturi ori la individi ori la clase de popor — neci amintindu despre națiune — numai întru atāt'a a securēza totodata pre celu îndreptatitu ca dīnsulu pōte practicā ueturbatulu de volnici'a altei persoane și se pōte bucurā neconditiunatu de drepturile și libertățile ce i s'au garantatu prin lege, seie cu alte cuvinte, deca dreptulu respectivu respunde și oblegamentulu recerutu; acēst'a e condițiunea fără de carea eu, celu putienu, neci nu-mi potu intipui dreptulu și libertatea. Acum de vomu luā la cercetare acurata legea de naționalitate mai adese ori amintita din punctu de vedere alu cuprind limbii — căci alta ce-va vedea seie cuprind limbii — e cu nepotința ca sa nu ne convingemu indat, că precāndu prin unii paragrafi ai acelei legi se dau necari drepturi forte restrinse și nu naționali, ci numai anorū individi din națiune, atunci prin alti paragrafi ai aceleia-si legi chiaru și aceste neînsemnate drepturi se facu aternatori de la o condițiune numai într'unu statu barocraticu justificabila, adeca se lega de capacitatea seie, ceea ce e totu un'a — de bunu placulu oficialiloru subalterni.

Domnii mei, acēst'a e lege, pentru ca au creatu o corpulu legiutoriu alu patriei noastre și eu o respectezu, dar că deputatu suntu nevoitu a dechiară ca aceea nu e dreptă și ca neci de cătu nu se pōte unu cu conceptulu dreptulu și alu libertății civile, pentru ca de și dreptul și alu libertății seie sa recunōca totu patriotulu, ca atātū individi cătu și naționalitățile suntu îndetorate a supune interesele vitale, dīcu vitale, ale statulu, aceea înse nevoiu recunōce neci odată, ca statulu pōrce de cu scopu și după dreptate atunci, cāndu interesele popōrelor statulu sub pretestu de administratiune mai repede a dreptății o supune intereselor unui deregatoriu fie acēl'a alesu seie numitu de guvern, și pretindu de la legelatiunea Ungariei, ea atunci cāndu, și cu dreptu, de la popōrele țierei toate acele sacrificii cari suntu necesari spre sustinerea și ascurarea statulu, totodata pretensiunile cele drepte și cūviinose ale acelor popōre și drepturile lor sa le ascurare prin lege precisă.

Nu voiu se tragu atentiunea camerei și la alte scaderi ale legii de naționalitate, pentru ca singuru scaderea indegetatā înca este de ajunsu, — celu putienu spre justificarea mea, — ca eu se implinescu detorința de deputatu, rogāndu—spre inchinare — pre onorab. Camera ca se binevoiesă a primī amendamentulu propus, că astfelu se pōtemu sperā cumca legea de naționalitate se va modifcă înca în asta sesiune pre basea mai dreptă și mai conformă cu libertatea civilă spre multumirea deplina a tuturor popōrelor din țiera.

Dobritienu, 28 Maiu v. 1869.

Domnule Redactoru! După ce desbaterea generală asupra a adresei deputatiloru la cuventulu de

tronu, pre carea o fōia provinciale „Alfold“ forte potrivitu o numesce forte scumpă, pentru ca a costat țiera la 60,000 fr. atātū de lungu tempu a tienu, încātu omeniloru din provincia li se urisă a mai celi vorbirile deputatiloru în caus'a acēst'a în dilele din urma i se puse capetu, precum și cei speciale, primindu-se întregu proiectulu comisiunii. La desbaterea generală deputatii nostri nu luara parte, înca cu atāt'a mai mare barbatia luptara la desbaterea specială, provocāndu a se primī în textu dōne amendamente, unulu facutu de dlu deputatu L. Buteanu și subscrisu de toti deputatii naționali în caus'a legii de naționalitate adusa în sesiunea trecută; și altu de I. Cuco referitoru la uniunea Transilvaniei cu Ungaria, înca nici unulu nici altulu nu se primī.

Purtarea cea solidaria a deputatiloru nostri cu carea au pasitu la lupta cu acea ocaziune, a datu ansa lui „Hazánk“ a scrie în nrulu din 5 Iuniu unu articulu de fondu îndreptatu asupra deputatiloru naționali. — Forte frumosu începe articulu: „Sierpele de mare alu dietei, caus'a naționale astadi s'au ivitu de nou“.

Asiā numitiu „deputatii naționali“, cari nu se tienu de nici o partidă (? H.) au propus unu amendamentu la proiectulu de adresa, în care arata, ca pretensiunile naționali în Ungaria nu suntu înca îndestulite“.

După aceea vrea se facu pre profesorulu aratāndu, ca deputatii n'au dreptu a se numi „deputatii ai naționali“ ci ai „țierei“ — că cāndu vedi dōmne, nu națiunile aru compune țiera — și că fia-cāru deputatu trebuie sa-i jaca la înima numai interesele țierei, că cāndu îndestulirea deosebitoru națiunii în statu n'aru fi totu-deodată și interesulu țierei. Se mira ca cum tienu cu totii, cāndu e vorb'a de caus'a naționalității, de pretensiunile naționali. Eu credu tare, ca de nu va apere justele pretensiuni ale naționali, cari compun țiera, acei deputatii, cari cunōscu mai de aprōpe acele pretensiuni, apoi de siguru nu se voru apucā domnii dela „Hazánk“ sa le apere. N'are asiā dara nici unu întielesu superarea lui „H.“ cāndu maniosu face acea întrebare: „Pentru ce dara aceea superare (de noi) și solidaritate (între ei), că cāndu diet'a s'aru fi conspiratu în contra intereselor lor, seie ei în contra dietei?“

Mai departe facendu o alușiune de cuventarea deputatulu Cucu, — care respingendu acuzările, ce se facu de atāt'a tempu națiunii romāne, că conspiratōre, mai seie Ddieu cu cine, dice: ca națiunea romāna va seie versā sängele pentru patri'a comuna, de va fi în pericolu — întrebā „H.“, cine pōte asigura pre unu despre acēst'a? — Curiōsă întrebare! Istoria patriei, dle!

Mai face impulare „H.“ deputatiloru, ca fatia cu alte interese ale naționali lor. Acēst'a e unu neadeveru mare. Ore n'au luat parte deputatii naționali la desbaterea tuturor proiectelor, ce aveau de scopu îmbunătățirea materiale morale și spirituale a poporulu întregu în proporțiune cu deputatii de națiune magiara? d. e. în sesiunea trecută, la desbaterea bugetulu, proiectulu de clădirea drumurilor de feru, proiectu pentru educatiunea poporulu etc. Înca acēst'a nu l'aru superā asiā tare pre „H.“ ci-lu supera uritu solidaritatea ce esista între deputatii naționali nemagiare.

În fine nu pōte a nu-si exprime mirarea: ca cum acele națiuni, cari de mii de ani au traitu și sangeratu laolaltă, acum în tempulu libertății se temu, ca li se va luā aceea, ce nici în tempulu dreptulu fortei alu pumnulu ököljog idején — nu le-au luat? — Ca nu le-au luat atunci, ore alu cui e meritulu? —

Totu „Hazánk“ în nr. de 8 Iuniu se apuca și de romāni de preste Carpati, voidindu a-i aretā lumii, că pre unu statu, unde furturu de posta, nesiguranta persoanei și averei aru fi lucruri de toate dilele, că pre o societate decădiuta în moralitate, și toate acestea din caus'a Radeczky. Voru fi și pre acolo furturu, dara nu credu sa le întrebā pre cele de mai urse-dile din Ungaria. — Bagu seima, astfelu voiesce sa-si ia ramasu bunu dela publicu, de ore-ace, după cum anucia, din 1 Iuliu nu va mai apere. —

Pre aci regretāmu tare, ca fōia „Albin“ nu ne mai vine. În adevru este oprită din Ungaria. Amu vezutu cu ochii ordinațiunea ministriului îndreptatā cătra toate postele țierei, nici

bani de prenumeratiune la acea foia nu e permis postelor a primi. —

Altele de pre aci acum deocamdata nu ve potu impartasi.

Suntetu recercati din partea comisiunei de enqeta, conchiamata de inalt. ministeriu de finantie a publicá intrebările de mai la vale pentru' eserti spre darea de parere. Eata mai întâiu recercarea :

Domnule Radactoru ! Presidiulu comisiunei de enquete, conchiamata de Esc. Sea ministrulu r. ung. de finantie pre 15 Aprile 1869, pentru discutarea reformelor facende in privinti'a contributiunei de vinarsu si zaharu, are onóre a ve tramite aici alaturatu unu esemplariu de cele 59 de puncte intrebatoare, ce s'au compusu din partea despartimentului de enquete in privinti'a contributiunei de spiritu in siedinti'a sea din 20 Maiu 1869, pentru o deslusire comuna a relatiunilor referitorie la intrebarea despre contributiunea consumatiunei de vinarsu, cu aceea rugare, cá sa bine-voiti a le publicá in pretiuit'a d-vóstra lóia spre a veni la cunoscintia atátu a societátiloru industriale si comerciale din tierile tienatorie de coron'a Ungariei, cátu si a barbatiloru de specialitate, cari suntu rugati a-si dá parerea pâna in 15 Iuliu a. c. Jace in in interesulu barbatiloru eserti, a nu trece cu vederea relatiunile ponderose taietóre in economi'a nationale a tierii a-si dá concursulu lor la desbaterea obiectului amintitu din partea comisiunei de enqeta, dandu deslusiri cátu mai detaiate la intrebările din obiectu.

Bine-voiti mai departe a face cunoscutu acelor'a, cari, interesându-se de caus'a cestiuata, voru dá deslusiri corespunditorie la intrebări, ca acele se fia tienute in conspectu, respundendu la fia-care intrebare. Pre adres'a epistolei, in care-si voru tramite respunsurile la obiectu sa se puna espreso: „in caus'a enquetei pentru contributiunea de spiritu“, adresându-se cátra subscrisulu presiedinte in Pest'a strad'a magiara (magyar utca) nr. 84. Pest'a, 20 Maiu 1869. Din siedinti'a de enquete pentru contributiune de spiritu.

Iosifu Iust m. p.

presiedinte comisiunei de enquete pentru contributiunea de zacharu si spiritu.

Carolus Schedl m. p.

protocolistu alu comis. eng. pentru contributiunea de spiritu.

Intrebări.

ce a ótaritu comisiunea de enquete pentru contributiunea de vinarsu conchiamata de ministeriulu reg. ung. de finantie, afe pune esertiloru, persóneloru singuraticu, corporatiuniloru si reuniuniloru.

A. Intrebări generale.

1. Ce presupuneri economice nationale si provenitóre din impregiurările tierii potu servi de basa la acele pretensiuni, ce suntu indreptatite in privinti'a ferberii de vinarsu a se face legei de contributiune?

2. Ce influintia a avutu sistem'a de contributiune generale preste totu asup'a productiunei de spiritu din Ungari'a?

3. In ce positiune sta productiunea de spiritu in tierile tienatoare de coron'a ungruresca, fatia cu productiunea Austriei, ce posedo o asemenea piatia libera in intru?

4. Ce efectu au asup'a Ungariei legile de contributiune statatóre in deosebitele state ale Europei si in statele unite din Americ'a de Nordu despre producerea spiritului si a restitutiunei de contributiune la eserti?

5. Ce state straine concureza in presentu seu totu-deun'a cu spiritulu ungrurescu si in care terguri?

6. Este atare concurentia care fiindu trecatóre seu stabila, sa fia daunosa productiunei de spiritu din Ungari'a?

7. Si deca aru ave influintia rea — cari aru fi mijlocele, care cu privire la referintiele de transportu — comunicatiune — vamale si mercantile aru pute impedeca acesta influintiare?

8. Ce usurantie aru fi de doritu la esportarea spiritului preste punctulu vamalu in tieri straine, pentu cá sa póla insainta producerea spiritului? si sub ce modalitáti aru fi de recomandat o resti-

tutiune de dare pentru cuprinsulu alcoholicu alu beuturiloru spirituose, ce se esportéza indulcite?

9. Ce influintia avu bors'a de marfuri pestana asup'a regulárii conforme a pretiului de spiritu cu respectu la tóte pártile Ungariei? si cari aru fi dorintiele fatia cu notificarea pretiului si a usantielor comercialu?

10. In ce mesura s'au immultitu in cei trei ani din urma acele fabrici de spiritu, ce se ocupá cu purificarea spiritului comperatu crudu cu respectu la puterea lor productiva cuantitativa? si suntu de ajunsu acele pentru recercintiele producerei de spiritu in Ungari'a?

11. Ce modu de denaturalizare si ce controla aru fi de lipsa, cá sa se esopereze restitutiunea de contributiune pentru spiritulu intrebuintiatu in intru spre fabricatiunea olietului si spre scopuri tehnice?

12. Care a fostu la domiciliulu d-vóstra si a regiunei acestui'a in decursulu celoru diece ani din urma (din 1 Ianuariu 1860 socotindu) in fia-care anu si preste totu, pretiulu unei centime (máji) vienesu de cucuruзу (papusioiu), gráu, orzu, cartofle, napi de zaharu si baraboiu.

13. Este a se desemná de corespunditorie impartirea vinarsarielor, normata in art. de lege XVI din an. 1868, dupa carele tóte ce au unu spatiu de dospire celu putienu de 30 de vedre seu mai multu se numescu „mai mari“ si tóte celelalte, ce au unu spatiu mai micu de 30 de vedre „mai mici“; — cu privire la aruncarea contributiunei dupa metod'a presenta, adeca la cele mai mari pre calea rescumperárii, la cele mai mici dupa invoirea reciproca seu repartitia tarifale? — si deca nu, ce impartire dupa marimea spatiului de dospire aru fi potrivita in loculu acesteia?

14. Séu n'aru fi mai departe o impartire noua a vinarsarielor de spiritu in „vinarsarii economice si industriale“ mai acomodata relatiuniloru nóstre? — si deca aru fi, sub ce relatiuni si conditiuni acuratu precisande are o vinarsarie caracterulu

a) de economica?

b) de industriale?

15. Aratase mai favorabile legea presenta de contributiune generale pentru vinarsariile pan'acum manuate prin economi singuraticu seu prin industriali?

16. Au cele economice óre-si cari pretensiuni rectificate pentru o favorire in modalitatea legei de contributiune fatia cu cele industriale? Deci,

a) in ce aru stá acéstra favorire, fara de a fi daunose pretensiuniloru rectificate a vinarsariiloru industriale?

b) suntu de a se legá aceste favorari a vinarsariiloru economice de unu cercu anumitu de interprinderi?

c) si cum s'aru putea impreuná apoi pretensiunile economice asup'a restitutiunei deplene de contributiune la eserte in interesulu ambelor vinarsarii unele cu altele, si fatia cu finantie statulu?

17. Ce felu de controla aru fi de lipsa, d'a impedeca, cá o vinarsaria sa nu-si schimbe caracterulu seu de economica?

18. Corespunde sistem'a de contributiune generale mai bine, decatu contributiunea de plamadituri (szecsadó, Maischteuer) si mai bine decatu contributiunea pentru producte prin aparatele de mesurare, pretensiuniloru vinarsarielor:

a) dupa sórtea si calitatea materialului crudu,

b) mai multu forme de interprindere economice seu mai multu celei industriale,

c) estensiunei de interprindere,

e) positiunei vinarsariei in privinti'a locale si climaticu, si

f) pretensiunei a avea atátu o controla estina, daru sicura, cátu si asigurarea potinciosa pentru o misicare mai libera in interprinderi?

In casu cându la intrebarea acésta s'aru respunde negativu, ce alta sistema de contributiune aru fi acomodata pentru interesele tieriloru de sub coron'a Ungariei?

20. N'aru fi cu scopu, cá sa se schimbe form'a de contributiunea vinarsului asiá, incátu aceea se nu se mai ridice cá pan'acum dela productiunii spiritului, ci afare de acésta mai cu séma dela consumtiunea factica in form'a unei contributiuni pentru benturi?

21. Ce influintia aru avea asup'a referintielor amintite in punctele de intrebare 3 pâna 8, cându s'aru schimbá dupa aprecierea punctului prece-

dente form'a de contributiune din presentu in o contributiune pentru benturi?

22. Ce usurare la solvirea contributiunei si la servarea creditulu contributionalu se pare a fi mai de doritu atátu la vinarsariile mai mari cátu si la cele mai mici?

23. Corespunde modulu presentu de controla recercintiei, ca legea de contributiune se escutéza in tóte directiunile precisu, si ferbetoriulu de vinarsu legalisatu e scutitu de celu nelegalisatu?

(Va urmá.)

F o f e l d e a , 29 Maiu c. v. 1869.

Diu'a inaltiárii domnului au fostu pentru comun'a nóstra de indoita insemnatate. — Mai întâiu pentru serbarea inaltiárii Domnului la ceriu, téra apoi pentru ca astadi s'au tienutu introducerea noului nostru parochu alesu Ioane Bonea. — Introducerea s'au sevarsita la obscea nóstra mai intréga, — adunata micu si mare — in sánt'a bisericu. Dupa chiemarea sántului Dohu s'a saversltu servitiulu ddiescu din partea delegatulu de instalare, a parintelui Gregoriu Maieru insocitu de noulu preotu Ioane Bonea. —

Dupa acésta numai decátu urmá actulu de introducere. — Parintele Gregoriu Maieru ceti mai întâiu cu glasu inaltu ordinatiunea maritulu Consistoriu greco-orientalu prin carea dovedi delectiunea (?) sea, cá comisariu introducatoriu si apoi tienú o cuventare fórte nimerita si potrivita cu acestu actu, prin carea arata nu numai detorintiele unui preotu si oficiulu seu fatia cu acésta chiamare grea, ci arata totu de odata si detorintiele poporulu fatia cu preotulu, si arata lipsa de a júta poporulu pre preotulu seu, cáci numai atunci va fi acésta in stare de a-si conduce turm'a bine, cá sa nu cada in rataciri. —

Impressiunea fu buna in poporu. — Bucuri'a ce o simtia fia-care o puté-i ceti de pre fatia, dupa atâtea frecári si refrecári ce o avuse cu ocaziunea alegerei. Astadi erau toti luminati de duhulu sántu si multiamiti dimpreuna, asiá incátu la stropire dupa processione, la câmpu, se imbuldian cu gramad'a, cá sa-i stropésca preotulu celu tineru, si dupa aceea gratulatiunile si donările de bucuria erau nenumerate din tóte pártile. — Landa insa celoru statornici si intiepti. Meritulu insa se cuvine a se atribuí prudentiei mai marilor bisericu nóstre in afacerile nóstre, pre cari sa-i binecuvinteze Dumnedieu, cá se védia fructe multe si imbelsiugaté din aceste fapte intieptie. —

Dupa instalare urmá unu prándiu modestu, unde tinerimea de bucuria ce o simtia cátra noulu lor preotu, i-lu onorau cu cantári si in fine cu saltulu strabuniloru nostri. Séra se risipira fia-care pre la ale sele. — Dumnedieu luminedie pre acestu preotu sa ne conduca la limanulu fericirii torm'a sea cea mica. —

Mai multi fofeldeni.

O r a d e a - m a r e , 29 Maiu v. 1869.

Domnule Radactoru ! Sunteti rugati a trece in colónele jurnalulu domniei vóstre urmatórea insciintiare, adeca: „La biseric'a gr. or. romána din Oradea-mare in annu trecutú 1868 cátra fine se infintiá prin staruintiele stim. domnu Nicolau Diamandi negutiatoriu si curatoru din tinerii románi studiosi in locu unu coru vocale, care in scurtu tempu atátu progresu facú incátu mai de multe ori fuseramu fericitu a ne desfatá in melodiile sacre produse cu atá'a precisitate si acuratetia, cáta nici ca se póte asceptá; vedienda acestu progresu imbucuratori prea stimatulu domnu Nicolau Zsig'a sen. recunoscutulu mecenate, pentru cá sa dea indemnu si mai mare tinerimei cátra totu ce e nobilu si frumosu, in 16 Maiu a. c. st. n. dedú o cina splendida in forma de maialu la scald'a asiá numita: „Jelics“ pentru 40 de persóna unde atátu tinerimea cátu si mai multi óspeti invitati si petrecura voirosi pâna sér'a târdiu, cându se departara cu totii intre urári de „sa tráiesca mecenatele tinerimei D. Nicolau Zsig'a sen. si zelosulu barbatu Nicolau Diamandi, cari nici cându nu-si denéga denariulu seu si nu-si crutia ostenel'a pentru spriginirea a totu ce e salutariu si ce e nationalu.“ —

S o c ó t ' a s i m u l t i a m i t ' a p u b l i c a despre venitulu balulu tienutu de comunitatea bisericu gr. or. románe din Oradea-mare la 28 Fauru

a. c. st. n. în favoarea bisericeii și a tinerilor români lipsiți.

Preste totu au încorsu 987 fl. 65 xr. v. a. din cari spesandu-se 229 fl. 40 xr. a remasu venit curatu 758 fl. 25 xr. din acesta suma s'au impartitu tinerimei 252 fl., iera bisericeii au remasu 505 fl. — Afara de biletele vendute cu pretiulu regulatu, au contribuitu la venitul balului cu ofertele loru preluite urmatorii domni bine simtitori:

Escel. Sea Par. Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu Bar. de S i a g u n ' a 10 fl. Ilustr. Sea Procopiu Ivacicovicu episcopu 5 fl. Ilustr. Sea Ioanu Popasu eppu. 10 fl. Il. Sea Franciscu Stanisló eppu 5 fl. Ilustr. Sea Iosifu Papp Szilághy eppu 5 fl. Ilustr. Sea Alessandru Haller conte 2 # (galbeni) Ilustr. Sea Felice Gerliczy baronu 20 fl. Ilustr. Sea bar. Sin'a 10 fl. Mgn. Sea Carolu de Escheroles 15 fl. Mgn. Sea Ladislau Gyórfly prepositu 2 fl. Mgn. Sea Nicolau Borbol 1 fl. și 45 xr. Mgn. Sea Ioanu Papp can. și abate 5 fl. Mgn. Sea Stefanu Sunák can. 5 fl. Franciscu Schvartzl 5 fl. Iosifu Vincler can. 5 fl. Emanu-ilu Csomák can. 5 fl. Iosifu Kozacsek can. 5 fl. Nicolau Lázár can. tit. 2 fl. Rvrd. d. Simeonu Bic'a prot. 10 fl. Rvrd. d. Nicolau Palladi protop. (Borodielu) 2 fl. P. stim. d. Nicolau Zsig'a sen. 20 fl. St. d. Nicolau Zsig'a jun. 20 fl. On. dómna veduva de Fauru 10 fl. Spect. d. Mihaiu Stop'a 5 fl. Sp. d. Ignatiu Stup'a 5 fl. Sp. d. Nicolau Maleiciu medicu 1 #. Spect. d. Georgiu Lukáts 2 fl. Sp. d. Iosifu Romanu adv. 6 fl. Rvrd. d. Franciscu Papp preotu 6 fl. Mgn. Sea Rudolffu Hauser maioru 5 fl. Lablas Arlovu maioru 2 fl. St. d. Petru Nicoliciu 12 fl. M. O. D. Moise Suciu 10 fl. St. d. Rudolffu Chiláreshi 5 fl. Sp. d. Carolu Markovits 5 fl. St. dómna veduva lui Ant. Zomborly 1 #. St. d. Ioanu Králik 3 fl. Iosifu Ianky 5 fl. Simeone Fischer 3 fl. Iosifu Molnár apot. 5 fl. Sp. d. Sigismundu Popovicu (Aradu) 2 fl. Hermann Held 5 fl. St. d. Demetriu Lec'a 5 fl. Soci'a lui Carolu Gram 5 fl. Leopold Brüll 5 fl. Albertu Mihelffy 2 fl. Iosifu Péchy 2 fl. Lad. Sebestyén 2 fl. Georgiu Horváth diaconu 2 fl. Franciscu Matta 2 fl. Iacobu Stern 5 fl. Lad. Kulcsár 2 fl. Leopold Hillinver 5 fl. Petru Chirilescu prot. 3 fl. Georgiu Popescu (Sirie) prot 2 fl. Baronulu Messena Orosz și Vuksits 10 fl. Sigismundu Kitork adv. 2 fl. Emericu Tarr 3 fl. Otone Hügel 3 fl. Mihaiu Mezey 5 fl. Carolu Tesszedik 5 fl. Ant. Gyalohay adv. 5 fl. Stef. Bedák 2 fl. Demetriu Brendusiu adv. 2 fl. Sam. Grünvald 5 fl. Ludovicu Incze 2 fl. Florianu Hoszszu 2 fl. Mihaiu Horváth preotu 2 fl. Ioanu Ambriesiu 5 fl. Georgiu Rozvanu adv. (Salonta) 5 fl. Teodoru Lázár adv. 5 fl. Georgiu Nyiry apot. 5 fl. Emanuilu Maag 2 fl. Ioane Szabó 12 fl. Ladislau Palotai 2 fl. Dr. Augustinu Mayer 2 fl. Petru Suciu 4 fl. N. Seculescu 2 fl. Dr. Ladislau Polák 2 fl. Dr. Gottmann 2 f. Nicolau Poienariu preotu 2 f. Ioanu Iancovicu 10 f. Dn'a veduva de Veiterschütz 3 f. Nicolau Diamandi 5 f. Lazaru Guttman 2 f. Ilisié Trifa economu 2 f. Iosifu Trifa econ. 2 f. Petru Pantea 2 f. Ioanu Farkas 6 f. Albertu Koszta 2 f. Ales. Netyö 1 f. Vilelmu Glatz 2 f. Stef. Radocsay 2 f. Ales. Steriadi 2 f. Ales. Orosz 2 f. Elen'a Paksi 2 f. Stefanu Theodorovicu 2 f. Dr. Ioane Nemesiu 2 f. Franciscu Dunkel 5 f. Arone Mihailovicu 4 f. Ioane Horváth 3 f. Ioane Kőnczey 2 f. Ant. Venter vice notariu 2 f. Gabrielu Kisch 5 f. Sandru Chondi not. 2 f.

Prin Sp. d. Ioanu Stup'a colectante (Vien'a) 20 f. Prin Rvrd. d. Ioane Hanni'a Prot. (Sabiú) 4 f. la cari au contribuitu dd. colectantele 2 f. Il. Sea Iacobu Bolog'a cons. aul. in pens. 1 f. și Rvrd. d. Russu prot. 1 f.

Prin st. d. Alessandru Koszta (Bichisio) 4 f. Prin stim. d. Georgiu Popp (vésztö) 15 f. Prin st. d. Constantinu Nicoliciu (Karczag) 11 fl. la cari au conferitu dd. Ioanu Popovicu preotu 1 f. Demetriu Ratiu 1 f. Ioanu Oláh 1 f. Teodoru Ratiu 1 f. Georgiu Nicoliciu 1 f. Stef. Ratiu 1 f. Georgiu Torjoi 1 f. Paulu Condorossi 1 f. Mihaiu Smidt 1 f. I. Tischlein 1 f. și colectantele 1 f.

Prin Rydis. d. Georgiu Vasilevicu preotu (Beiusiu) 11 f. — Prin Rvrd. d. Andreiu Papp protodiaconu (Aradu) 13 f. Prin stim. d. Popp (vas-koh) 5 f. Prin stim. d. Ioanu Kabdebo (Tunca) 13 f. Prin spect. d. Georgiu Rosvanu (Salont'a) adv. 4 f. Prin st. d. Nicolau Antoescu (Laculu-negru) 3 f. 3 f. la cari au contribuitu dd. colectantele, Stefanu

Venter și Aug. Medzidraszky — Prin st. d. Georgiu Gyöngyösy (Timișor'a) 10 f. la cari au contribuitu dd. Mladiu Stoianovicu, Aug. Haag, Samuilu Scharman, Ludovicu Bersuder, Ioanu Misicij, adv. Ales. Veisz Ilustr. dd. Dr. Alessandru Mocioni și Eugeniu Mocioni. —

Prin Rvrd. Vasiliu Rosiescu prot. (Clusiu) 7 fl. la cari au oferitu dd. colectante, Nicolau Barbu, Victoru Piposiu, Ioanu Moldovanu, Nicolau Ciurcu. Mihaiu Ianchi și Georgiu Vestemeanu. — Prin Rvrd. d. Ioanu Papp prot. (Borosineu) 17 f. — Prin Reverdis. Andreiu Machi prot. (Buteni) 10 f. la cari au conferitu dd. Iosifu Kővér, Nicolae Ardelénu, Danilu Papp, Alessiu Németh, Nic. Polisu, Petru Draganu preotu, Ioanu Keresztesi, Simeonu Birdénu, Emericu Németh și colectantele.

Prin Spect. d. Dr. Ioanu Nemesiu (Sabiú) 2 f. Prin Revr. d. Simionu Bic'a prot. (Oradea-mare) 18 f. Prin Revrd. d. Ioanu Fasie prot. (Oradea mare) 10 f. Prin Spect. d. Carolu Sász adv. 10 f. Prin Revrd. d. Artemiu Starcadi preotu (Borodu) 4 fl. Prin d. Franciscu Tóth 10 fl. Prin d. Val. Serdült 10 fl. Prin d. Alessandru Nagy 5 fl. Prin d. Ioane Koszda 10 f. Prin d. Alessandru Dragosiu 16 f. — Prin d. Iosifa Papp 10 f. Prin d. Ioane Szabó 20 f. Prin spect. d. Paulu Fasie adv. 32 f. Leopold Hillinger 3 f. Prin spect. d. Ignatiu Stup'a 18 f. Si prin stim. d. Michaiu Chilarschi (Bucovin'a) 12 fl. v. a.

Cându avemu onóre a ne face ratiotiniulu inaintea onoratului publicu suntemu in pusetiunea placuta a aduce cea mai profunda multiamita și recunoscintia din partea comunității bisericesci și tinerimei române tuturor domnilor colectanti și marinosilor oferitori pentru spriginirea caldura și imbratosiarea a totu ce e salutaru.

Datu din siedinti'a comitetului ttenutu în Oradea-Mare la 23 Maiu 1869.

Comitetulu arangiatoriu.

Romani'a.

Estragemu dupa „Monitoriulu“ urmatórele relatári:

„Mari'a Sea Domnulu, prin inaltulu apostilu pus pre raportulu dlui ministru secretariu de statu la departamentulu de interne cu nr. 7216, a incuviintiatu comunei Giurgiu cá sa cumpere piesele de reserva necesarie servitiului machinei draghere, ce o are comperata pentru curatirea canalului din acelu portu, cu pretiu de 5630 lei noi, predate franco la portu și aduse acolo la Giurgiu.

„Vineri, 23 curentu, I. S. Domnulu a intrunitu la unu prándiu in onórea A. S. R. Principelui Othon de Bavari'a, la resiedinti'a dela Cotroceni, afara din suit'a Principelui, pre toti d. nii ministri, pré S. S. Mitropolitulu Moldovei și Sucevei, pre d. agentu generale alu confederatiei Germaniei de Nordu, pre acela alu Austriei și multe alte notabilitáti.

„Alteti'a Sea Leopoldu principele ereditariu de Hohenzollern, dupa o petrecere de o luna și jumetate in Romani'a, a plecatu Luni 26 curentu, spre a se întorce in Duseldorf.

„Inaltimea Sea Domnulu inotiesce pre augustulu seu frate pâna la Giurgiu și de acolo pre vaporulu domnescu „Stefanu celu mare“ pâna la Turnulu Severinu, de unde se va inturna in capitala.

„Mari'a Sea Domnulu și fratele inaltimei sele principele Leopoldu, insocitu de d. sub-prefectu de Cálnisce, au ajunsu in Calugareni la 11¹/₂ óre. De aci, insocitu de d. prefectu de Vlasic'a, a pornitu spre a se pune in drumulu de feru, și la sosirea in Giurgiu s'au prezentatu la gara d. primariu, siefulu gardei natiunale și comandirulu punctului. Dupa acést'a d. prefectu a condusu pre alteti'ele loru pâna la vaporulu „Stefanu celu Mare“ cu care au pornitu la 5 óre dupa amédi.

„Joi, 22 curentu, Alteti'a Sea regale principele Othon, fratele Majestáției Sele Regelui Bavari'ei a visitatu museulu dela sántulu Sav'a și a aretatulu celu mai viu interesu pentru tesauerele nóstre antice.

„Vineri 23, a visitatu institutul Sánt'a-Mari'a, unde copilele l'au primitu cu unu imnu. Alteti'a Sea regale a bine-voitu a adresá superiórii cuvinte magulitórii pentru curatieni'a și perfect'a intretienere a acestui stabilimentu de educatione.

„Totu in aceea-si dl a visitatu, insocitu de d. generalu Macedonsky, comandantulu divisiunei I

teritoriale, stabilimentulu de artileria, casarmele pompieriloru, regimentulu alu 8-lea și a regimentului alu 5-lea, pre urma casarm'a Malmaison.

„Pretutindeni, dupa ce i s'a facutu onorurile cuveninte, tropele de diferite arme au esecutatu miscári și evolutiuni inaintea Alteti'ei sele, regale care a bine-voitu a aretá multiamirea sea d-loru siefi respectivi.

„Sambeta, Alteti'a sea regale a visitatu spitalulu Colti'a și sántele biserici Radu-Voda, Metropolit'a și Stavropoleos.

„De aci Alteti'a sea regale impreuna cu alteti'a sea principele Leopoldu s'a dusu, insocitu de d. ministru de interne, la adunarea deputatiloru și la senatu, unde a admiratu edificiulu academiei și, in fine, a fostu condusu la palatulu telegrafopostale, remanendu incántatu de modulu cum suntu organizate aceste servitii importante ale tierci.

Domineca 25, dimineti'a pre la 5 óre A. S. regale a plecatu cu suit'a sea la Giurgiu, de unde a fostu condusa pre vaporulu domnescu „Stefanu celu Mare“ pâna la Ruseiucu și de acolo si-a urmatu calelori'a la Constantinopole.

„D. Steege, dupa ce a avutu onórea a fi primitu de Majestatea Sea regele Prussiei, a mersu la Petersburg unde a avutu asemenea onórea a presentá Majestáții Sele imperatorelui o scrisóre autografa a Mariei Sele principelui Domnitoriu.

Primirea ce i s'a facutu de Majestatea Sea imperatoriulu Russiei, a fostu din cele mai magulitóre. Majestatea Sea a esprimat cu acést'a ocașiune, dlui Steege, vechia simpatia ce are pentru Romani'a, și afectiunea sea particulara pentru principele nostru Domnitoriu.“

8—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu la seol'a populara gr. or. româna din comunitatea C a c o v ' a , ce este ingremiata maritului comitatu alu Carasiului și protopresbiteratului gr. or. românu alu Oravitiei, se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune suntu impreunate urmatórele emolumente anuale:

- in bani gat'a: 126 fl. v. a.
- in naturalii: 20 meti de grâu; 20 meti de cucuruзу; 10 orgii de lemne; 100 puncti de sare; 50 puncti de lumini; 2¹/₂ jugere de pamentu și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, — timbrate dupa cuviintia, — cu estrasulu de botezu, cu atestatu depre absolvarea cu sporiu bunu a cursului pedagogicu in institutul preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pâna acum și purtarea loru morale și politica, și astufeliu inzestrate le voru substerne Venerabilului consistoriu alu Caransebesiului pâna in 16. Iuniu vechiu a. c.

C a r a n s e b e s i u , 15 Maiu 1869.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

22=3 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din comun'a P a d u r a n i in Protopresbiteratulu Hasiasiului se escrie prin acést'a concursu, cu care statiune suntu impreunate emolumente anuale, in bani gat'a 42 fl. v. a. 8 meti de grâu, 16 meti de cucuruзу, 50 puncti de sare, 50 puncti de clisa, 10 puncti de lumini, 8 stângini de lemne, 2 jugere de livada, și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune invetiatorésca, suntu avisati recursurile loru cu documentele prescise și adresate cátra venerabilulu Consistoriu alu Aradului, ale tramite subscrisului pâna in 20 Iuniu a. c.

B e l l i n e z , 12 Maiu 1869.

Constantinu G r u i c i u ,

Protopresv. Hasiasiului și inspectoru scolaru.

Burs'a de Vienn'a.

Din 4/16 Iun. 1869.

Metalicele 5%	62 60	Act. de creditu	310
Imprumut. nat. 5%	70 65	Argintulu	121 50
Actiile de banca	749	Galbinulu	5 86